

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 25.5.2016 r.
SWD(2016) 174 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

STRESZCZENIE OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi:

**Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I
RADY**

**w sprawie nieuzasadnionego blokowania geograficznego i innych form dyskryminacji ze
względu na miejsce zamieszkania lub przynależność państwową**

{ COM(2016) 289 final }
{ SWD(2016) 173 final }

Streszczenie oceny skutków
Ocena skutków dla wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie nieuzasadnionego blokowania geograficznego i innych form dyskryminacji ze względu na miejsce zamieszkania lub przynależność państwową
A. Zasadność działań
Dlaczego należy podjąć działania? Na czym polega problem?
Klienci, zwłaszcza osoby fizyczne, ale również małe przedsiębiorstwa, są coraz bardziej zainteresowani zakupami za granicą. Coraz częściej się jednak zdarza, że handlowcy z innych państw członkowskich odmawiają sprzedaży lub zmieniają cenę dla klientów z innego państwa członkowskiego. W 2015 r. w badaniu prowadzonym metodą anonimowych zakupów testowych stwierdzono, że zaledwie 37 % prób dokonania zakupów transgranicznych było udanych. Istnieją z pewnością zrozumiałe powody niechęci do sprzedaży transgranicznej (np. różnice w prawie konsumenckim, VAT, problemy w transgranicznych kanałach dostaw itp.). Niemniej jednak znaczna liczba ograniczeń jest zapewne nieuzasadniona.
Jaki jest cel inicjatywy?
Celem inicjatywy jest zapewnienie niedyskryminacji wobec klientów w ramach jednolitego rynku. W ramach strategii wspólnego rynku i wspólnego rynku cyfrowego w równoległych inicjatywach Komisji (umowy cyfrowe, doręczanie paczek, rozszerzenie zakresu małych punktów kompleksowej obsługi VAT) zajęto się podstawowymi przyczynami takiego zachowania przedsiębiorców. W niniejszej inicjatywie skoncentrowano się w szczególności na sytuacjach, w których nie ma obiektywnego powodu odmiennego traktowania klientów krajowych i zagranicznych.
Na czym polega wartość dodana podjęcia działań na poziomie UE?
Omawiany problem ma zazwyczaj charakter transgraniczny i dotyczy wszystkich państw członkowskich. Obecnie państwa członkowskie i ich krajowe organy odpowiedzialne za egzekwowanie przepisów nie dysponują wystarczająco jasnymi ramami prawnymi w celu zapewnienia egzekwowania obowiązujących przepisów. W związku z tym, ze względu na skalę działań i ich oczekiwane skutki, cele te można lepiej osiągnąć poprzez działanie na szczeblu UE.

B. Rozwiązania
Jakie warianty legislacyjne i nielegislacyjne rozważono? Czy wskazano preferowany wariant? Dlaczego należy podjąć działania?
Większa przejrzystość (wariant 1) nie pozwoli na osiągnięcie celu. Zakaz blokowania dostępu do stron internetowych oraz automatycznego przekierowywania bez wyrażenia wyraźnej zgody (wariant 2), w połączeniu z wymogiem uzasadnienia w szczególnych przypadkach takiego blokowania, rozwiąże problem tylko częściowo. Preferowany wariant (wariant 3) polega na określeniu szczególnych przypadków, w których dyskryminacja geograficzna nie może być uzasadniona (w przypadku towarów, jeśli klient zleca transport za granicę; w przypadku usług, jeżeli świadczone są one w miejscu, w którym handlowiec prowadzi swoją działalność oraz w przypadku usług świadczonych drogą elektroniczną, gdzie nie ma problemu z dostawą). Wariant 4 obejmuje utworzenie dodatkowego wykazu uzasadnień dyskryminacji geograficznej w celu wyjaśnienia zasad wynikających z art. 20 ust. 2 dyrektywy usługowej. Wariant ten został odrzucony ze względu na jego złożoność. Wariant 5 nakładał na przedsiębiorstwa wymóg transgranicznego przesyłania towarów i najlepiej osiągał cel, lecz został odrzucony ze względu na nałożenie na przedsiębiorstwa nieproporcjonalnych

kosztów.
Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów?
Wariant 1 ma silne poparcie konsumentów, ale niektóre przedsiębiorstwa mają zastrzeżenia. Wariant 2 jest oczywiście zdecydowanie wspierany przez konsumentów i zgadzają się z nim przedsiębiorstwa. Zdecydowana większość konsumentów popiera wariant 3, podczas gdy przedsiębiorstwa są podzielone: niektóre są przeciwne, niektóre zgadzają się, np. w przypadku transakcji, dla których dostawę organizują sami klienci. Wariant 4 jest wspierany przez niektóre przedsiębiorstwa ze względu na poprawę jasności prawa, podczas gdy inne przedsiębiorstwa są przeciwne. Podczas gdy konsumenci w zasadzie popierają wariant 5, zdecydowanie sprzeciwiają mu się przedsiębiorstwa.
C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu
Jakie korzyści przyniesie wdrożenie preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?
W oparciu o dostępne dane, np. sprzedaż na odległość towarów elektronicznych, które są jedną z najpopularniejszych kategorii produktów kupowanych przez internet, szacuje się, że efekt netto zniesienia ograniczeń geograficznych nakładanych przez przedsiębiorstwa w transgranicznej sprzedaży to ok. 1,1 % wzrostu całkowitej wielkości rynku (całkowitej sprzedaży). Większa część takiej sprzedaży miałaby miejsce kosztem zmniejszenia zakupów na rynku krajowym, głównie krajowych zakupów dokonanych poza internetem. Łączne efekty wzrostu obrotów netto szacuje się tylko na 0,4 %. W związku z tym szacuje się, że ceny spadną o 0,5 % w sprzedaży tradycyjnej i 0,6 % w sprzedaży internetowej, średnio w całej UE. W żadnym z państw członkowskich nie przewiduje się wzrostu cen. Jeżeli podobne efekty wystąpią dla wszystkich towarów, łączna nadwyżka konsumenta w UE28 wyniesie średnio 0,8 %, przy czym wystąpią różnice między poszczególnymi państwami członkowskimi. Niemniej jednak należy pamiętać, że poziom odniesienia będzie zależeć od skuteczności pokrewnych inicjatyw regulacyjnych.
Jakie są koszty wdrożenia preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?
Rezygnacja z automatycznego przekierowywania i zapytanie o zgodę przed przekierowaniem wiąże się tylko z jednorazowymi kosztami i będzie dotyczyć jedynie niektórych stron internetowych (ok. 2 % portali, które łącznie generują 7,5 % ruchu transgranicznego). Inne koszty <u>przestrzegania przepisów</u> będą niewielkie, ponieważ handlowcy będą traktować klientów zagranicznych jak krajowych. Będą oni mogli odzyskać poniesione dodatkowe koszty, np. związane z systemami płatności lub innymi kosztami, w przejrzysty sposób, w zakresie, w jakim koszty te są obiektywnie uzasadnione.
Jakie będą skutki dla przedsiębiorstw, MŚP i mikroprzedsiębiorstw?
Środek ten będzie obejmował wszystkie przedsiębiorstwa, w tym MŚP i mikroprzedsiębiorstwa. Dodatkowym obciążeniem mogłaby jedynie być niewielka dodatkowa opłata za usługi płatnicze oraz potrzeba określenia stawki VAT w kraju klienta w przypadku sprzedaży cyfrowej (rejestracja odbywa się za pośrednictwem punktu MOSS VAT). Zgodnie z nowym projektem przepisów w zakresie VAT-u informacja taka ma być łatwo dostępna. Jednakże w przypadku przedsiębiorstw, które są zwolnione z VAT na mocy przepisów krajowych, byłoby to znaczące obciążenie. Są one zatem zwolnione z obowiązku równego traktowania. Całkowite wyłączenie mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw z zakresu rozporządzenia nie byłoby uzasadnione.
Czy przewiduje się znaczące skutki dla budżetów i administracji krajowych?
Egzekwowanie przepisów będzie odbywać się w ramach istniejących struktur koordynacji określonych w rozporządzeniu w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, nie

przewiduje się zatem dodatkowych kosztów organizacyjnych. W ciągu ośmiu lat (2007–2015) Komisja odnotowała około 1 500 skarg, szacuje jednak, że problemy konsumentów mają znacznie większą skalę. Rozporządzenie ma sprecyzować obowiązki handlowców i ograniczyć niewłaściwe praktyki. Roczny wzrost obciążenia w państwach członkowskich najprawdopodobniej pozostanie zatem ograniczony.

Czy wystąpią inne znaczące skutki?

Nie. Środek ma zastosowanie do wszystkich handlowców prowadzących sprzedaż dla klientów w UE i nie ma wpływu na konkurencyjność międzynarodową.

D. Działania następce

Kiedy nastąpi przegląd przyjętej polityki?

Kompleksowa ocena powinna nastąpić pięć lat po wejściu w życie rozporządzenia.